

קובץ לימוד

כ"ד טבת

כולל:

הוראות רבינו

פרק משניות

חסידות

נגלה

"במשך יום זה . . מוסיף זיין בלימוד תורתו – אין זיין ספר תניא קדישא,
תורה אור און לקוטי תורה . . און אויך אין זיינע ספרי נגלה – שולחן
ערוך וכו'. ובכלל – מוסיף זיין אין לימוד התורה..."

יגדיל תורה
מבצע תלמוד תורה

הוראות רבינו בקשר עם כ"ד טבת

אז דאס דארף ארויסברענגען בא כל ההלכים "בדרך ישרה אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו", אז במשך יום זה זאל מען מוסיף זיין אין כל עניני קדושה, ובמיוחד פארבונדן מיט מעשי ותורתו ועבודתו פון דעם בעל ההילולא, און ממשך זיין בזה – אין די קומענדיקע טעג, באופן פון א פעולה נמשכת על כל השנה כולה.

אנהויבנדיק פון מוסיף זיין בלימוד תורתו – אין ספר תניא קדישא, תורה אור און לקוטי תורה [ובפרט די ענינים שהזמ"ג – די "חסידישע פרשה" אין תו"א ולקו"ת], און אין די דרושים שלו שזכה דורנו ונדפסו לאחרונה, און אויך אין זיינע ספרי נגלה – שולחן ערוך וכו'.

ובכלל – מוסיף זיין אין לימוד התורה, אין "שני אור", סיי אין נגלה דתורה און סיי אין פנימיות התורה, און ווי זיי ווערן איין זאך ;

און תלמוד גדול שמביא לידי מעשה, ביז אין אן אופן אז דאס טוט אויף אין "זלמן" אותיות "לזמן", אין זמן און אין מקום – גדר העולם, אזוי אז די גאנצע וועלט (זמן ומקום) ווערט דורכגענומען מיט "שניאור", דער אור פון נגלה דתורה און דער אור פון פנימיות התורה, און דורך אורייתא – מיט ישראל וקוב"ה, ובאופן אז כולא חד.

(ש"פ שמות תשמ"ט – סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 186)

אזוי ווי ס'איז דאך דער יום הילולא פון דעם אלטן רביין, און ס'איז דאך ידוע דער פתגם פון רביין (מהורש"ב) נ"ע אז מיר דארפן אנקומען צו זיין זכות, און "זכותו יגן עלינו" – איז מען מציע יעדערן טאן אין די ענינים וואס זיינען פארבונדן מיט יום ההילולא :

מי'זאל לערנען א פרק משניות וואס הויבט זיך אן מיט איינע פון די אותיות פון שמו הקדוש (עכ"פ איין פרק משניות), און אפערנען א סעיף אין שו"ע שלו, במקום שלבו חפץ און לערנען א פרק פון ספרי תניא קדישא, און לערנען אויף אן ענין אין די דרושי חסידות פון בעל ההילולא, ומה טוב אן ענין וואס איז בעתו ובזמנו – אן ענין אין תו"א פ' וארא.

כולל אויך די נתינה לצדקה כנ"ל.

און דאס וועט נאכמער מזרז זיין אז זכותו יגן עלינו ועל כל בני ישראל בכל מקום שהם.

(כ"ד טבת תשל"ח – לקו"ש חכ"א ע' 296)

פון דעם האט מען אויך א הוראה בנוגע צו דעם יום הסתלקות פון דעם אלטן רביין – ווען "כל מעשי ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו" איז עולה למעלה, און שטייט בהתגלות למטה, ביז אז דאס איז פועל ישועות בקרב הארץ,

משניות

מתחיל באות הראשון של שמו הק' – מס' שביעית פרק י'

מחמשה, כותב פרוזבול לכל אחד ואחד. חמשה ליון מאחד, אינו כותב אלא פרוזבול אחד לכלם :

ו) אין כותבין פרוזבול אלא על הקרקע. אם אין לו, מזכה הוא בתוך שדהו כל שהוא. היתה לו שדה ממשכנת בעיר, כותבין עליה פרוזבול. רבי חזקיה אומר, כותבין לאיש על נכסי אשתו, וליתומים על נכסי אפטרופין :

ז) כורת דבורים, רבי אליעזר אומר, הרי היא כקרקע, וכותבין עליה פרוזבול, ואינה מקבלת טמאה במקומה, והרודה ממנה בשבת חיב. וחכמים אומרים אינה כקרקע, ואין כותבין עליה פרוזבול, ומקבלת טמאה במקומה, והרודה ממנה בשבת, פטור :

ח) המחזיר חוב בשביעית, יאמר לו משמט אני. אמר לו, אף על פי כן, יקבל ממנו, שנאמר (דברים טו) וזה דבר השמטה. פיוצא בו, רוצח שגלה לעיר מקלטו ורצו אנשי העיר לכבדו, יאמר להם רוצח אני. אמרו לו אף על פי כן, יקבל מהם, שנאמר (שם יט) וזה דבר הרוצח :

ט) המחזיר חוב בשביעית, רוח חכמים נוחה הימנו. הלנה מן הגר שנתגירו בניו עמו, לא יחזיר לבניו. ואם החזיר, רוח חכמים נוחה הימנו. כל המטלטלין, נקנין במשיכה. וכל המקדים את דברו, רוח חכמים נוחה הימנו :

א) שביעית, משמטת את המלנה בשטר ושלם בשטר. הקפת החנות, אינה משמטת. ואם עשאה מלנה, הרי זו משמטת. רבי יהודה אומר, הראשון הראשון משמט. שכר שכיר, אינו משמט. ואם עשאו מלנה, הרי זה משמט. רבי יוסי אומר, כל מלאכה שפוסקת בשביעית, משמטת. ושאינה פוסקת בשביעית, אינה משמטת :

ב) השוחט את הפרה וחלקה בראש השנה, אם היה החדש מעבר, משמט. ואם לאו, אינו משמט. האונס, והמפתה, והמוציא שם רע, וכל מעשה בית דין, אינן משמטין. המלנה על המשכון, והמוסר שטרותיו לבית דין, אינן משמטין :

ג) פרוזבול, אינו משמט. זה אחד מן הדברים שהתקין הלל הזקן, כשראה שנמנעו העם מלהלוות זה את זה ועוברין על מה שכתוב בתורה (דברים טו) השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בלעל וגוי, התקין הלל פרוזבול :

ד) זהו גופו של פרוזבול, מוסר אני לכם איש פלוני ופלוני הדינים שבמקום פלוני, שקל חוב שיש לי, שאגבנו כל זמן שארצה. והדינים חותמין למטה, או העדים :

ה) פרוזבול המקדם, כשר. והמאחר, פסול. שטרי חוב המקדמים, פסולים. והמאחרים, כשרים. אחד לנה

חסידות

קטעים מתוך ד"ה לכן אמר לבני ישראל אני ה' – תורה אור נ"ז ע"ג ואילך

נרמזים באותיות אלו דוקא שיהי הקרי כך והכתיב כך ולכן כל אותיותיה ספורים ומנויים בל יעדוף ובל יחסור. וכל אות ואת צ"ל בדמותו וצלמו מפני שרומזים להמשכה עליונה מח"ע אבל עצמות ההשכלה אינו מתלבש באותיות תורה שבכתב. משא"כ בתורה שבע"פ הן עצמות ההשכלה מלובשת באותיות ההלכה ולכן אין מדקדקין באותיותיה כ"כ רק ההשכלה היא עיקרית המתגלה תוך האותיות גם לפי רבוי ההשכלה כך ירבו אותיותיה. ולכן מה שמשכילים בה יותר כגון פרש"י ותוספות ופוסקים הכל בכלל תושבע"פ יחשב ואפי' כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. ולכן נקי ארץ טובה ורחבה שמתרחבת והולכת עד אין קץ. וזהו מה צבי אין עורו מחזיק בשרו כו'. והיינו לפי שהבשר והעור גדול כ"כ שגידול העור הוא מחמת הבשר שבתוכו. כך הנה בחי' תושבע"פ ג"כ גדולים עצם ההשכלה והאותיות כאחד שהאותיות מתפשטים מצד עצם ההשכלה. משא"כ בתושב"כ אין האותיות מתפשטים מצד עצם ההשכלה כ"א הארה בעלמא דרך רמז כנ"ל:

ובזה יובן מה שהתורה שבכתב נקי בשם מקרא בלשון הגמרא וקורא בתורה שע"י שהוא רק כמו קורא וממשיך אור אי"ס ב"ה על נפשו מההעלם שבמוח אל גילוי הלב כנ"ל. אך עדין הוא כאלו הוא דבר בפ"ע כאדם הקורא לזולתו. אבל בתורה שבע"פ אמרו מתניתין מלכתא כו' כמלך שמצוה כמ"ש במ"א מפני שנעשה יחוד גמור חב"ד בחב"ד כו'. וכמ"ש ואשים דברי בפיך דברי ממש. וכמ"ש המגיד להב"י אני המשנה המדברת בפיך. שנעשה עצמות אחד בבחי' בטול ממש וזו היא בחי' דירה בתחתונים ממש. והגם שמצד התפשטות עצם גילוי ההשכלה לאור ה' בתושבע"פ הנה לירידה גדולה נחשבת אצלה להתפשט ולהתלבש בעשיה גשמית סדר זרעים כו'. הנה ע"ז אמר הכתוב אשר נשאתי את ידי. והוא עד"מ שהיד יכול להרים הדבר הנופל ארצה ולשום למעלה על ראשו כך הנה סוף מעשה במחשבה תחלה. ואשת חיל עטרת בעלה ונעוץ סופן בתחלתן שנק' ארץ חפץ פי' כלי להשראת רצונו ית' כי גילוי רצון עליון הוא בסוף מעשה דוקא. וכן בתורה שבע"פ הוא התגלות רצון העליון יותר מבתושב"כ שאין לידע ממנה לבדה מהות רצון עליון בכל הדינים והמשפטים כ"א ע"י תורה שבע"פ דוקא. וזהו ונתתי צבי בארץ החיים. פי' שכל צביונו וחפצו הוא בארץ החיים בחינת תושבע"פ ששם הוא גילוי אור ה' ורצונו ביתר שאת מבחי' תורה שבכתב והרצון הוא מקור החיים. וזהו אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב כו' שהם המדות חגי"ת כי אשת חיל עטרת בעלה כו' כנ"ל. ונתתי אתה לכם מורשה אני הוי"ה להיות בבחי' ואשים דברי בפיך כו' כנ"ל:

אך כל גילוי אור ה' בבחי' המשכות אלו הכל תלוי בלבן של אדם כמו לכל אשר יחפוץ הלב יטנו. לזאת צריך לעורר תחלה האהבה מקודם לעורר האהבה בלבן בתפלה כדי שיהי לבו חפץ באמת לגילוי אור ה'. ולכן אמרו מזכירין יצ"מ בבקר ובערב. והיינו פרשת ציצית שכתוב שם להיות לכם לאלקים אני ה' אלקיכם. והענין כי לא די בהתעוררות הלב בתפלת השחר לבד אלא ליומו מכיון שאח"כ פונה לעסקיו. ואפי' מי

והנה המעכב בחי' הולדה והתגלות אור ה' לצאת מהעלם והסתר שבמוחו אל גילוי הלב הוא בחי' גלות מצרים שהוא בחי' מצר הגרון שהוא האמצעי בין מוחין שבראש ללב ושם הוא בחי' שר המשקים שר האופים ושר הטבחים שהוא בחי' וושט וורידין שהם בחי' כל תענוגי עוה"ז ומחשבותיו ועסקיו ותחבולותיו אשר ישתמש בהם כל אחד לפי ערכו והם הם המונעים ומעכבים ומסכים המבדילין בין אור ה' שבמוח ובין גילוי הלב...

והנה כשם שגלות מצרים הוא בחי' מצר הגרון שהוא המבדיל ומפסיק בין המוח ללב כנ"ל. כך ענין הגאולה ויצ"מ הוא בחי' יציאתם ממצר הגרון ע"י הקול קול יעקב. שהקול שהוא בגרון הוא המקשר ומחבר בחינת מוחין שבראש ללב גילוי הלב. והיינו ע"י קול קורא בתורה שע"י קריאתו בתורה הוא קורא וממשיך אור ה' לצאת מההעלם שבמוח אל גילוי הלב. וזהו שארז"ל כל הקורא בתורה הקב"ה קורא כנגדו ונקי כנגדו מפני שבחי' קריאתו בתורה הוא בחי' ממכ"ע והקב"ה כנגדו הוא בחי' סוכ"ע. וזהו לשון קורא בתורה שקורא האור לחוץ. והיינו ע"י תושב"כ בחי' הוי"ה דאורייתא וקוב"ה כולא חד. וזהו לכן אמר לבני ישראל אני הוי"ה והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים וגו' שע"י בחי' גילוי הוי"ה דהיינו ע"י בחינת תורה שבכתב בחינת הקול קול יעקב ע"י יהיה בחינת יציאת מצרים וכל המונעים ומסכים המבדילים יבטלו ולא יהיה עוד סבלות מצרים ועבודתם:

אך לא זו בלבד הוא תכלית המכוון כ"א והבאתי אתכם אל הארץ וגו'. וביאור הענין כי הנה כתיב אל ארץ טובה ורחבה וגו'. וא"י זו היא בחינת תושבע"פ ונקרא ארץ רחבה ע"י מארז"ל ע"פ ארץ צבי צבאות גוים. מה צבי אין עורו מחזיק בשרו כו'. והענין כי תורה שבכתב עיקר יסודתה הוא בחי' אותיות התורה. ולכן מדקדקין באותיותיה שלא יהי חסר או יתיר ושיהיו צורתן עליהן כדמותן בצלמן ושיהיו גולם אחד. שאם נפסק היו"ד שעל גג האל"ף עד"מ מעל גוף האות הרי זו ס"ית פסולה. ואין מברכין עליה. אבל אין נראה בה גילוי ההשכלה כמו בתורה שבע"פ שעיקר גילוי השכלת הדינין והמשפטים שבתורה אינו מפורש בתורה איך ומה לעשות שכל התורה היא ספורי מעשיות. וגם הדינין שבה הן דרך ספורי דברים שכך אמר ה' שידבר אל בני ישראל ושכך אמר משה. ואין כוונתה לידע ממנה לבדה כל הדינין על בוריי ומתכונתן כגון עד"מ ענין התפלין אינו מפורש שיהיו ד' פרשיות ושיהי' כתוב כך וכך ושיהיו נכתבים על קלף דוקא ככל משפטי תפילין והלכותיה המסורות לנו בתורה שבע"פ וכן שאר כל המצוות. והיינו לפי שעיקר יסודתה בהררי קדש בחי' חכמה עלאה דאורייתא מחמה נפקת. ותורה שבכתב היא בחי' ח"ע. ותורה שבע"פ היא חכמה תתאה ולחכימא ברמיזא. פי' שאינה רק כמשל הרב המרמז אל התלמיד באיזה רמז כל שהוא בכדי שהתלמיד יבין מעצמו איך ללמוד אבל לא זהו עיקר הלימוד עצמו. כך הנה כל אותיות התורה שבכתב הם רק רמזים והמשכות מחכמה עלאה בדרך רמז. וכל המשכות

שאינו בעל עסק הנה בלימודו בבחי' עשיה סדר זרעים כו'
נמשך הלב אחר גשמיות הדברים בבחי' הסתר וצמצום בחי'
אלקים. וצריך לעורר עוד את האהבה ושמחה מנקודת הלב
להיות גילוי בחי' הוי"ה כנ"ל. אך לא די בהתגלות האהבה

בזה לבד כ"א ע"י תושב"כ הקל קול יעקב כנ"ל להיות קורא
וממשיך בתורה גילוי אור ה' ממש ואחר כך בתורה שבע"פ
בחי' בטול ממש ולהיות בחי' ואשים דברי בפיך כנ"ל ודירה
בתחתונים ממש כנ"ל להיות בחי' הוי"ה אלקיכם כו' וד"ל:

נגלה

קטעים משו"ע אדה"ז – הל' תלמוד תורה פרק ד'

שמצינו במקדש ראשון שויתר הקב"ה על עבודה זרה וגילוי
עריות ושפיכות דמים ולא ויתר על ביטול תורה שנאמר על מה
אבדה הארץ וגוי ויאמר ה' על עזבם את תורת גוי.
ותחלת דינו של אדם אינו אלא על תלמוד תורה ואח"כ על
שאר מעשיו:

י ברית כרותה שכל היגע בתלמודו בבית הכנסת לא במהרה
הוא משכח ועל כן במקום שאין בית המדרש בעיר אין לאדם
לתלמוד בביתו אלא בבית הכנסת שמתפללים בו אבל כשיש בית
המדרש בעיר אין לתלמוד יחידי בבית הכנסת אלא בבית המדרש
בחבורה שנאמר חרב על הבדים ונאלו חרב על שונאיהם של
ישראל שיושבים בד בבד ועוסקים בתורה ולא עוד אלא
שמטפסין שנאמר ונאלו שאין התורה נקנית אלא בחבורה
ואמרו חכמים עשרה שיושבים ועוסקים בתורה שכינה שרויה
ביניהם שנאמר אלקים נצב בעדת אל ואין עדה פחותה מעשרה.
ויש להם להתפלל בצבור בבית המדרש במקום שלומדים
שקדושת בית המדרש גדולה וחמורה מקודשת בית הכנסת
כמ"ש בהלכות בית הכנסת:

א בשלשה כתרים נכתרו ישראל כתר תורה וכתר כהונה
וכתר מלכות כתר כהונה זכה בו אהרן כתר מלכות זכה בו דוד
כתר תורה הרי הוא מונח ועומד ומוכן לכל ישראל כל מי
שירצה יבא ויטול שנאמר מורשה קהילת יעקב שהיא ירושה
לכל ישראל שמא תאמר שאותם הכתרים גדולים מכתר תורה
הרי הוא אומר בי מלכים ימלוכו ורוזנים יחוקקו צדק בי שרים
ישורו הא למדת שכתר תורה גדול מכולם.

אמרו חכמים ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ
שנאמר יקרה היא מפנינים מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים:

ב ואין לך מצוה בכל המצות כולן שהיא שקולה כנגד תלמוד
תורה אלא תלמוד תורה שקול כנגד כל המצות כולם שהתלמוד
מביא לידי מעשה ונמצא שניהם בידו כי התלמוד מצד עצמו
הוא ג"כ מצות עשה אף אם לא היה מביא לידי מעשה והואיל
והוא מביא ג"כ לידי מעשה כל המצות כולן שאי אפשר לקיים
כל המצות כהלכתן בתנאיהן ודקדוקיהן בלי לימוד היטב לידע
כל ההלכות שהן דקדוקי המצות ותנאיהן לכך הוא שקול כנגד
כל המצות כולן ולפיכך התלמוד קודם למעשה בכל מקום:

ז כשם שמצות תלמוד תורה שקולה כנגד כל המצות ושכרה
שקול כנגד שכר כולן כך ענשה חמור ושקול כנגד כולן כמו

We are pleased to announce a new
series of four Shiurim on

Family Halachos in English

by Rabbi Shmuel Chaim
Bluming

The Shiurim will take place on
Tuesday evenings beginning
Tuesday 23 Teves (January 1st) and
continuing the following three
Tuesdays (1/8/15 Shvat – January
8/15/22)

The shiurim will take place at 1448
President St. from 9.00-10.00 PM

To guarantee a space and be notified of possible changes
please contact Yagdil Torah 718.604.2860

מוקדש לזכות

הרה"ת מנחם מענדל הכהן שיחי'

וזוגתו שטערנא שרה תחי'

ליפשיץ

לרגל יום נישואיהם

ביום ט"ז טבת

נרפס ע"י משפחתם שיחיו

~ ~ ~

מוקדש

לרגל יום הולדת של אימי מורת

מרת שלמה תחי' בת רחל ז"ל

לרגל הגיעה לגיל חמישים וחמש

יה"ר שיהא לה שנת הצלחה בגו"ר

ורפו"ש בכל איבריה ופרנסה בהרחבה

ולרגל יום הולדת יהודה ארי' לייב טאפ שיחי'

וחי' שרה ליוי תחי'

נרפס ע"י יצחק יואל ומשפחתו שיחיו

טאפ